

РЕШЕНИЕ

№ 16561

гр. С, 13.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 118 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЛИЛИЯ ИВ. МИТЕВА

при участието на секретаря ДИАНА Й. ТОДОРОВА
като разглежда докладваното от ЛИЛИЯ ИВ. МИТЕВА Гражданско дело № 20221110109716 по описа за 2022 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по предявени от „ЕМ“ ЕООД с ЕИК **** и със седалище и адрес на управление: гр. С, ж.к. МД, ул. РПК № 4-6 е предявило против П. Д. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Н“, бл.123, вх.Б, ет.3, ап.31, по реда на чл. 422, ал.1 ГПК, положителни установителни иски с правно основание чл. 240, ал. 1 и ал.2 ЗЗД, вр. чл.4 ЗПК (отм.) вр. с чл.16 ЗПК (отм.) и чл. 99, ал. 1 ЗЗД, за сумата от 1835,42 лв., представляваща главница, дължима в периода от 11.06.2016 г. до 11.05.2017 г. по Договор за потребителски кредит, сключен на 11.08.2009 г. между длъжника и "ЮБ" АД, ЕИК ****, вземанията по който са прехвърлени на заявителя с договор за цесия от 18.01.2016г., ведно със законна лихва от 10.06.2021 г. до изплащане на вземането, както и договорна лихва, дължима за периода от 11.03.2018г. до 11.03.2020 г. в размер на 2 924,21 лв. , за които вземания е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК от 23.09.2021 г. по ч.гр.д.№ 34892/2021 г. по описа на СРС, 118 състав.

Ищецът твърди, че между длъжника и "ЮБ" АД бил сключен Договор за потребителски кредит № FL487835 от 11.08.2009 г., по силата на който банката предоставила кредит в размер на 21280 лева, който ответникът се задължил да върне на 144 месечни погасителни вноски с краен падеж – 11.08.2021 г. В договора било уговорено, че през първата година от срока за издължаване на кредита кредитополучателят дължи на банката фиксирана годишна лихва в размер на 12 % годишно, а за всяка следваща година до крайния срок на издължаване на кредита ще се заплаща годишна лихва в размер на сбора от базовия лихвен процент на „БПБ“ АД за потребителски кредити за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка в размер на 4,25 %. Посочва, че ГПР по договора в размер на 17,14 %. Ответникът изпаднал в забава за изпълнение на задължението си да заплаща месечните погасителни вноски включващи главница и договорна лихва, поради което настъпила предсрочна изискуемост на задълженията, за което длъжникът е уведомен с връчването на препис от исковата молба. Вземането на банката е прехвърлено на ищеца с договор за цесия от 18.01.2016г., за което ответникът е уведомен с връчването на приложенията към исковата молба по настоящото дело. Ответникът не изпълнил задълженията си, поради което ищецът претендира посочените суми, представляващи редовно падежирали вноски по договора за кредит, в настоящото производство.

Ответникът депозира отговор на исковата молба, с който оспорва предявените искове като недопустими, неоснователни и недоказани. Твърди, че претендираните с исковата молба суми са недължими. Релевира възражение за нищожност на процесния договор за кредит поради противоречие с разпоредбите на ЗПК, както и поради накърняване на добрите нрави, доколкото същият съдържа неравноправни клаузи, касаещи определянето на договорното възнаграждение и лихвения процент. Признава, че не е изпълнил задължението си за връщане на сумите по отпуснатия кредит. Счита, че съгласно чл. 15 от договора предсрочната изискуемост е настъпила на 11.08.2009 г., като от тази дата е започнал да тече и давностният срок, в резултат от което цялото вземане по кредита на ищеца било погасено по давност. Оспорва твърдението, че крайният падеж на задълженията е 11.08.2021 г. Поддържа, че договорът за цесия, от който ищецът твърди, че черпи правата си, е нищожен, тъй като в него е допусната неопределяемост на насрещната престация на цесионера, като допълва, че не е била уведомена за извършената цесия, поради което същата не е породила действие спрямо нея. Моли за отхвърляне на исковете.

Софийски районен съд, като взе предвид предявените искове, възраженията срещу тях и доказателствата по делото, намира следното от фактическа и правна страна:

За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да докаже, че между цедента "ЮБ" АД и ответника е възникнало валидно правоотношение по договор за паричен заем с твърдяното в исковата молба съдържание, по което на ответника е предоставен кредит в размер на посочената сума, а последният се е задължил да я върне в посочения срок; че е настъпил падежът на задълженията, както и че вземанията са прехвърлени на ищеца въз основа на валидно сключен договор за цесия, за което длъжникът е бил надлежно уведомен и която възможност е била предвидена в сключения потребителски договор.

Установява се от представените доказателства и не се спори между страните, че между ответницата и "ЮБ" АД е сключен Договор за потребителски кредит № FL487835 от 11.08.2009 г., по силата на който банката предоставила на ответницата сумата в размер на 21280 лева, а ответницата се задължила да я върне на 144 месечни погасителни вноски ведно с договорена възнаградителна лихва с падеж на първата вноски – 11.09.2009 г. и на последната вноски – 11.08.2021 г. Получаването на сумата по кредита от ответницата не е спорно, като се потвърждава и от заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза

Спорно между страните на първо място е действителен ли е сключения договор. По направените възражения на ответника и при извършена на основание чл.7, ал. 2 ГПК служебна проверка съдът не констатира неравноправни клаузи в договора. Не са налице и сочените от ответницата основания за нищожност на договора поради противоречие с императивни правни норми и добрите нрави. Неоснователни са възраженията за липса на яснота по отношение начина на изчисляване на ГПР. В тази връзка на първо място следва да се съобрази, че към датата на сключване на договора – 11.08.2009 г. е действал Закона за потребителския кредит /обн., ДВ, бр. 53 от 30.06.2006 г., в сила от 1.10.2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 110 от 30.12.2008 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., отм., бр. 18 от 5.03.2010 г., в сила от 12.05.2010 г./.

Съгласно чл. 7, ал. 1, т. 6 ЗПК /отм./ договорът за кредит съдържа и годишен процент на разходите по кредита, които потребителят трябва да направи, за да издължи кредита, а когато неговото изчисляване не е възможно - годишен лихвен процент и всички разходи, приложими към момента на сключване на договора за кредит. В чл. 3, ал. 4 от договора ясно е посочен ГПР – 17,14 %, а в чл. 5 са посочени разходи за ежемесечна такса за поддържане на разплащателната сметка, предназначена за обслужване на кредита, в размер на 2,50 лева.

Клаузите са ясни и недвусмислени с изискуемото съдържание съгласно чл. 7 ЗПК /отм./, поради което и договорът не е недействителен на основание чл. 14, ал. 1 ЗПК /отм./

Във връзка с възраженията на ответницата за разлика между ГПР и възнаградителната лихва следва да се посочи, че ГПР не съставлява годишен лихвен процент и помежду им не

може да се постави знак за равенство. Съгласно чл. 2, ал. 1 ЗПК /отм./ годишният процент на разходите по кредита представлява общата стойност на кредита за потребителя, изразена като годишен процент от сумата на предоставения кредит. Изчисляването на ГПР съгласно чл. 22, ал. 1 ЗПК /отм./ се извършва по формула съгласно приложението, като се вземат предвид посочените в него общи положения и допълнителни допускания. Компонентите, от които се формира годишният лихвен процент и формулата за калкулирането му са посочени в закона, поради което и доколкото не е изрично предвидено същите не е необходимо да бъдат подробно изчислявани и разписвани в сключения договор.

Посоченото води до извод, че по силата на договора между банката и ответницата е възникнала валидна договорна връзка, по силата на която за ищеца е възникнало задължение за заплащане на главница и договорна възнаградителна лихва, като падежът и на последната вноска на разсроченото задължение е настъпил в хода на процеса.

От заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза се установява, че ответницата извършила плащания за погасяване на задълженията по кредита в общ размер 145,89 лева на 14.09.2009 г., на 29.10.2009 г. и на 26.11.2012 г., с които погасила задължения за договорна лихва в размер на 120.89 лева и за месечна такса за обслужване на кредита в размер на 25 лева. Според заключението на вещото лице задължения за вноските за главница с падежи съгласно погасителния план в периода от 11.06.2016 г. до 11.05.2017 г. възлизат на обща сума в размер на 1835,44 лева, а за вноските за възнаградителна лихва с падежи съгласно погасителния план в периода от 11.03.2018 г. до 11.03.2020 г. - в размер на 2913,94 лева.

От представеното извлечение от договор за възлагане на вземания от 18.01.2016 г. и приложение към него, сключен между „ЮБ“ АД /с предишно наименование „ЮБ“ АД / и „ЕМ“ ЕООД се установява, че „ЮБ“ АД е прехвърлило на ищеца вземанията си по неизпълнени потребителски кредити, сред които и вземанията към ответника по процесния договор.

Ищецът се легитимира надлежно като титуляр на претендираните вземания за главница и възнаградителна лихва по договора за потребителски кредит с оглед придобиването му от кредитора по същия. Неоснователни са възраженията на ответника за липса на действие на договора за цесия поради неуведомяването му за същия. Ищцовото дружество е било надлежно упълномощено да уведоми длъжниците за настъпилото прехвърляне на вземанията с представеното към исковата молба пълномощно от /л. 77/, като въз основа на тези му права към исковата молба е приложено и уведомление за цесия от цедента чрез упълномощения цесионер, представляван от надлежно оправомощен с тези права адвокат. Уведомлението като част от приложените с исковата писмени доказателства е връчено на ответника и по този начин длъжникът е редовно уведомен за настъпилото прехвърляне на вземанията към него и като факт, настъпил в хода на процеса и имащ значение за съществуването на спорното право в полза на ищеца следва да бъде съобразено от съда при решаването на делото, с оглед императивното правило на чл. 235, ал. 3 ГПК /в този смисъл - Решение № 123 от 24.06.2009 г. на ВКС по т. д. № 12/2009 г., решение № 3/16.04.2014 г. по т. д. № 1711/2013 г. на ВКС, I т. о./.

Ответницата не твърди и не доказва да е заплатила дължимите суми по договора за кредит, поради което и по изложените съображения съдът приема, че в нейна тежест са възникнали и не са били погасени чрез плащане сума в общ размер 1835,44 лева – главница, дължима в периода от 11.06.2016 г. до 11.05.2017 г. и сума в общ размер 2923,94 лева - възнаградителна лихва, падежирали в периода от 11.03.2018 г. до 11.03.2020 г.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът релевира възражение за погасяване по давност на задълженията, като твърди, че давностният срок е следвало да тече от 11.08.2009 г., тъй като от тази дата е настъпила предсрочната изискуемост на вземанията на основание чл. 15 от договора за потребителски кредит поради настъпило неизпълнение, за която изискуемост е предвидено да не е необходимо волеизявление.

Тези възражения съдът не следва да бъдат споделени. Съгласно изричните разяснения, дадени с т.18 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г., постигнатата в договора предварителна уговорка, че при неплащане на определен брой вноски или при други обстоятелства кредитът става предсрочно изискуем и без да уведомява длъжника кредиторът може да събере вземането си, не поражда действие, ако банката изрично не е заявила, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, което волеизявление да е достигнало до длъжника - кредитополучател. В случая не се установява банката да е обявила кредита за предсрочно изискуем чрез нарочно волеизявление, което да е достигнало до ответницата, поради което и изискуемостта на вземанията е настъпвала по уговорения погасителен план и е настъпила в хода на процеса с крайния падеж на вноските на 11.08.2021 г. /доколкото заявлението е подадено преди тази дата - на 10.06.2021 г./

При съобразяване на посоченото петгодишната давност за вземанията за главница по чл. 110 ЗЗД не изтекла към датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК – 10.06.2021 г. за претендираните вноски с падежи от 11.06.2016 г. до 11.05.2017 г. Предвид посоченото доколкото ищецът претендира главница в размер, по нисък от изчисления от вещото лице, то искът следва да бъде уважен до предявения размер от 1835,42 лева.

Приложимата към вземанията за лихва тригодишна давност по чл. 111 ЗЗД е изтекла за погасителните вноски за възнаградителна лихва с падеж 11.03.2018 г. за 153,06 лева, с падеж 11.04.2018 г. за 150,36 лева и с падеж 11.05.2018 г. за 147,63 лева и искът за тези суми се явява неоснователен поради погасяване по давност на вземанията за тях. Следователно дължими и непогасени по давност са вземания за възнаградителна лихва, падежирали в периода от 11.06.2018 г. до 11.03.2020 г. в общ размер 2472,89 лева /изчислен като разлика на сумата, изчислена от вещото лице – 2923,94 лева и посочените три вноски/, поради което искът за възнаградителна лихва е основателен до този размер и за този период.

По разноските

При този изход на спора, ищецът има право на основание чл.78, ал.1 ГПК на разноски, съразмерно с уважената част от исковите, в размер на 357,72 лева от общо разноски в размер - 395,19 лева / 95,19 за държавна такса и 300 лева възнаграждение на вещо лице за исковото/ и в размер на 86,16 лева за заповедното производство от общо 95,19 лева – дължима държавна такса.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на разноски в размер на 68,27 лева от общо 720 лева – разноски за адвокатско възнаграждение в исковото производство и в размер на 4,70 лева за заповедното производство от общо 50 лева – намалено на основание чл. 78, ал. 5 ГПК по възражение на ищеца адвокатско възнаграждение в минимален размер по чл. 6, т. 5 НМРАВ според фактическа и правна сложност на единственото действие в заповедното производство по подаването на възражение по бланка/.

По изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените по реда на чл. 422 ГПК иски, че **П. Д. Д.**, ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Н“, бл.123, вх.Б, ет.3, ап.3 **дължи** на **“ЕМ” ЕООД** с ЕИК **** и адрес на управление: гр. С, ул. РПК № 4-6 на основание чл. 240, ал. 1 и ал.2 ЗЗД, вр. чл.4 ЗПК (отм.) вр. с чл.16 ЗПК (отм.) и чл. 99, ал. 1 ЗЗД, сумата от **1835,42 лв.**, представляваща главница, дължима в периода от 11.06.2016 г. до 11.05.2017 г. по Договор за потребителски кредит, сключен на 11.08.2009 г. между длъжника и "ЮБ" АД, ЕИК ****, вземанията по които са прехвърлени с договор за цесия от 18.01.2016г., ведно със **законна лихва** от 10.06.2021 г. до изплащане на вземането, и сума в размер на **2472,89 лв.**, представляваща договорна възнаградителна лихва, дължима в периода от 11.06.2018г. до

11.03.2020 г. , за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК от 23.09.2021 г. по ч.гр.д.№ 34892/2021 г. по описа на СРС, 118 състав като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 240, ал. 2 ЗЗД за възнаградителна лихва за разликата от 2472,89 лева до пълния предявен размер от 2923,94 лева и за периода от 11.03.2018 г. до 10.06.2018 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК **П. Д. Д.**, ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Н“, бл.123, вх.Б, ет.3, ап.3 **да заплати** на **“ЕМ” ЕООД** с ЕИК **** и адрес на управление: гр. С, ул. РПК № 4-6, сграда „МТ“ сумата **357,72 лева** – разноси за исковто производство и сумата **86,16 лева** – дължима държавна такса за заповедното производство по гр.д.№ 34892/2021 г. по описа на СРС, 118 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК **“ЕМ” ЕООД** с ЕИК **** и адрес на управление: гр. С, ул. РПК № 4-6 **да заплати** на **П. Д. Д.**, ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Н“, бл.123, вх.Б, ет.3, ап.3, сграда „МТ“ сумата **68,27 лева** – разноси за исковто производство и сумата **4,70 лева** – дължима държавна такса за заповедното производство по гр.д.№ 34892/2021 г. по описа на СРС, 118 състав

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____